

**INSTRUCȚIUNE
DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ
PENTRU EFECTUAREA INSTRUIRII
LA LOCUL DE MUNCĂ LA DEPARTAMENTUL
ASIGURAREA CALITĂȚII CONTROL ȘI
REGLEMENTARE
Nr. ISSM – 184**

APROBAT

Prin ordinul nr. _____

din _____ 2009

INSTRUCȚIUNE Nr. ISSM – 184
DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ PENTRU EFECTUAREA INSTRUIRII LA
LOCUL DE MUNCĂ LA DEPARTAMENTUL ASIGURAREA CALITĂȚII CONTROL ȘI
REGLEMENTARE

I. Date generale privind procesul tehnologic și echipamentele de muncă de la locul de muncă respectiv, de la sectorul de producție din secție. Factorii periculoși și /sau nocivi aferenți procesului respectiv.

1. Serviciul laboratoare (SL), este o subdiviziune a Departamentului asigurarea calității, control și reglementare a S.A. „Apă-Canal Chișinău”. În componența SL întră patru laboratoare :

- Laboratorul apă potabilă
- Laboratorul apă potabilă Nistru
- Laboratorul ape uzate SE SE
- Laboratorul apă uzată Agenți economici

2. Serviciul laboratoare este dirijat de șeful SL, desemnat prin ordinul directorului general S. A. "Apă-Canal Chișinău", la rândul său laboratoarele din componența SL, sunt dirijate și supravegheate de șef de laborator, respectiv la fiecare laborator.

3. Administrația S.A. „Apă-Canal Chișinău ” a elaborat și coordonat cu comitetul sindical Regulamentul de ordine internă în care este determinat începutul și sfârșitul zilei de muncă, pauza pentru masă;

-inginerii și personalul de tură a SL, lucrează de la orele 8⁰⁰ – 20⁰⁰ și respectiv de la 20⁰⁰ - 8⁰⁰;

-inginerii și personalul de deservire lucrează de la 8⁰⁰ -17⁰⁰ cu întrerupere la prânz de la 12³⁰ -13¹⁵ cu două zile repaus săptămânal.

SL funcționează în baza documentelor normative, Regulamentului laboratoarelor, standardelor de referință iar sarcina de bază este:

- prelevarea probelor;
- efectuarea încercărilor fizico-chimice și bacteriologice a apei brute, potabile de suprafață, uzată și a nămolului activ de la procesele tehnologice;
- asigurarea funcționării și exploatarea corectă a utilajului de încercări și mijloacelor de măsurare din SL;

Întocmirea și elaborarea documentației ce ține de funcționarea laboratorului (instrucțiuni de lucru, instrucțiuni în domeniul securității muncii, rapoarte de încercări etc.);

- folosirea rațională a resurselor (recipienti, reactivi, apă, energie electrică, energie termică);
- respectarea regulilor în domeniul securității muncii și protecției antiincendiară.

4. Factorii nocivi în LCCCA sunt: acizii concentrați, bazele, soluțiile concentrate din grupul substanțelor cu efect puternic, substanțele corosive, care nimerind pe piele provoacă

arsuri chimice, leziuni acute, substanțele volatile, care pot provoca intoxicații ale organelor de respirație.

5. La efectuarea lucrărilor cu astfel de substanțe este necesar de a folosi ochelari de protecție, mănuși de cauciuc, un șorț de cauciuc lung, iar la efectuarea lucrului cu substanțe volatile ca: soluție apoasă de amoniac, brom, acid eteric, lucrul este necesar de efectuat numai sub hota de aerisire, și după necesitate de a avea mască anigaz, mască de aspirație, mască de tifon.

6. Cel mai mare pericol îl prezintă substanțele și compușii chimici, care se aprind de la sine când intră în contact cu oxigenul din aer, așa substanțe pot fi: fosforul alb, sulfatul de fier, aluminul sau fierul pulverulent, metanul, alcoolul etilic.

7. La efectuarea analizelor bacteriologice în laboratoarele din componența SL este deservit utilaj sub presiune (autoclav), unde se admit la exploatare lui numai persoane instruite respectiv și care au legitimațiile necesare.

II. Organizarea inofensivă și întreținerea locului de muncă

8. Toți angajații SL pot fi admiși la locul de muncă, dacă au îndeplinit vârsta de 18 ani au o pregătire profesională necesară în domeniul chimiei, microbiologici, au trecut controlul medical, instruirea în domeniul securității muncii introductiv, la locul de muncă și periodic nu mai rar de 90 de zile.

9. Colaboratorii SL sunt obligați să respecte disciplina de muncă, instrucțiunile în domeniul securității muncii, regulamentul intern și programul stabilit de muncă.

10. Se interzice fumatul, consumarea băuturilor alcoolice și substanțelor narcotice la locul de muncă, sau lucru sub influența lor; ca rezultat vor fi înlăturați de la îndeplinirea funcției de serviciu.

11. Personalul SL este obligat să se folosească de salopete sau haine speciale din dotare, încălțăminte și preparate de igienă personală.

12. Locurile de muncă trebuie să se întrețină în ordine și curățenie, să fie acces liber la tot utilajul deservit, inventarul și mijloacele de protecție individuală și colectivă. Să fie acces liber la posturile antiincendiar.

13. În caz de incendiu sau avarie trebuie să fie luate măsuri urgente de evacuare a personalului după o schemă stabilită și de luat măsuri de înlăturare sau localizare a incendiului sau avariei.

14. La orice depistare a încălcării disciplinei de muncă, incendiu, dereglarea utilajului, avarieri, furturi de bunuri materiale, angajații laboratorului sînt obligați să informeze conducătorul după subordonare, (colaboratorii laboratorului informează șeful laboratorului respectiv, iar șeful laboratorului la rândul său informează șeful SL, șeful DACCR).

15. Personalul SL este obligat să muncească cinstit, și cu abnegație, să respecte disciplina muncii, să execute la timp și exact dispozițiile administrației, să respecte normele de securitate a muncii, să păstreze bunurile materiale din patrimoniul SL și a întreprinderii.

III. Zonele periculoase ale echipamentelor de muncă. Mijloacele de protecție ale echipamentelor de muncă (siguranțe, frâne, împrejmuire de protecție, sisteme de blocare și semnalizare, semne de securitate). Prevederi de prevenire a electrocutării.

16. Zonele periculoase ale echipamentelor de muncă în SL pot fi:

- posibilă electrocutarea cu curent electric;
- zgomot și vibrație de la utilajul care lucrează;
- contact cu apa uzată, nămol activ;
- pericol de intoxicație la efectuarea lucrărilor cu acizi concentrați și baze, substanțe corosive și substanțe volatile.
- pericol de explozie la exploatarea recipientilor sub presiune.

17. Lucrând în laborator, chiar cea mai mică neatenție poate provoca nenorociri și urmări nefaste. Fiecare angajat a SL este obligat înainte de a efectua lucrul să-și prevadă singur securitatea lui.

18. Toate încercările trebuie efectuate cu așa substanțe, în așa recipiente și aparate și în așa condiții după cum sunt indicate în documentele normative, metodele de investigare, standardele de referință.

19. Nu se admite păstrarea reactivilor, soluțiilor chimice fără marcare (etichetă), cu termen de valabilitate expirat, iar substanțele otrăvitoare și toxice trebuie să fie asigurate cu inscripția „OTRAVĂ”, iar culturile bacteriene cu semnul „CONTAMINARE BACTERIOLOGICĂ”, în încăperile SL personalul trebuie să se afle numai în îmbrăcăminte specială.

20. La executarea lucrărilor cu utilaj electric sunt admise persoane, care au audiat instruktajul respectiv, fiind instruit în cea ce privește normele securității muncii, testarea cunoștințelor și cunoașterea instrucțiunilor de exploatare în conformitate cu funcția care o deține.

21. Pentru asigurarea protecției la exploatarea utilajului electric este necesar de a efectua următoarele măsuri organizatorice:

- numirea persoanei responsabile de executare a lucrărilor cu utilaj electric;
- crearea accesibilității pentru executarea lucrărilor;
- organizarea supravegherii exploatarei utilajului electric.

IV. Ordinea de pregătire către lucru (control asupra stării utilajului, aparatului de declanșare și blocare, sculelor și dispozitivelor, legăturilor la nul sau prizelor de pământ și altor mijloace de protecție)

22. Înainte de a începe lucru este necesar de a cerceta locul de muncă, de a fi convins că nu persistă obiecte, care nu sunt necesare la îndeplinirea sarcinii concrete.

23. Pentru pregătirea locului de muncă spre executarea lucrărilor cu utilaj de laborator este necesar efectuarea în ordinea stabilită a următoarelor măsuri:

- efectuarea conectării și deconectării necesare a utilajului și luarea măsurilor pentru neadmiterea conectării greșite sau spontane a utilajului;

- verificarea lipsei curentului la prizele de legătură cu pământul;
 - utilizarea echipamentului individual de protecție coform instrucțiunilor de exploatare;
24. Toate dereglările electrice ale utilajului, rețelelor și a altor dispozitive electrice se înlătură după deconectare de către electricianul de serviciu.

V. Metodele și procedeele inofensive de muncă

25. La efectuarea oricăror lucrări este necesar de a respecta o maximumă prudență și a nu uita, căci neglijența, neatenția, cunoașterea insuficientă a instrucțiunilor de lucru, de exploatare a utilajului, de securitate a muncii pot avea ca urmare cazuri nefaste.
26. Lucrînd conform sarcinii primite e necesar de a îndeplini numai acel lucru, care a fost încredințat și explicat, și nu se sustrage cu alte lucruri și vorbe.
27. Pentru a preîntîmpina rănirea la montarea și demontarea dispozitivelor din sticlă, sau detaliilor din sticlă este necesar de a respecta cerințele securității muncii la executarea lucrărilor cu sticlăria de laborator.
28. Toate lucrările și operațiile cu vase din sticlă a le efectua precaut, încet rară a apăsa și depune mare efort.
29. Lucrările în timpul cărora este posibilă creșterea presiunii în vas, supraîncălzirea sau deteriorarea lui ce pot provoca împrôscarea lichidelor fierbinți este necesar de ale efectua sub hota de aer montînd scuturi de protecție din masă plastică.
30. Reactivii ce elimină vapori și gaze (acizi, baze etc.) trebuie să fie păstrate numai sub hota de aer în flacoane cu dopuri de sticlă și cu căpăcel de siguranță înrt-o așa cantitate de care este nevoie la efectuarea încercărilor.
31. Se interzice de a păstra substanțele, soluțiile în recipiente fără inscripție și fără etichetă.
32. Luînd în mîină reactivul, trebuie citită inscripția atent și precaut și numai după aceasta de a efectua lucrările.

VI. Echipamentele individuale de protecție la locul de muncă

33. Mijloacele de protecție după specificul și aplicarea lor se împart în două categorii:
- mijloace de protecție colectivă;
 - mijloace de protecție individuală;
34. La efectuarea lucrărilor cu substanțe chimice concentrate, medii nutritive, culturi bacteriene este necesar de a utiliza în mod obligatoriu echipamentele individuale de protecție a muncii ca:
- ochelari de protecție;
 - mănuși de cauciuc;
 - șorț lung de cauciuc;
 - după necesitate mască antigaz, mască de aspirație, mască din tifon;

- halat alb, negru ;
- încălțăminte specială închisă;
- preparate de igienă personală.

VII. Schemele de circulație a angajaților în încăperile de serviciu

35. Toți angajații laboratorului se deplasează, conform scemelor de circulație, care sînt afișate la intrare în încăpere.

36. Nu se permite de a se mișca repede, de a vorbi cu voce ridicată.

37. Toate trecerile și accesele la utilaj este necesar să fie libere, s-ă nu fie baricadate.

VIII. Cauzele caracteristice unor avarii, explozii, incendii, accidente de muncă

38. Cauzele principale de apariție a unor avarii, explozii, incendii sunt:

- scurtcircuitul în rețeaua electrică;
- defecțiunea utilajului de încercări și mijloacelor de măsurare;
- autoaprinderea substanțelor ușor inflamabile;
- detunături;
- nerespectarea regulilor de securitate la efectuarea lucrărilor cu substanțe inflamabile, cu pericol de explozii, acizi și baze concentrate;

39. Prin accident de muncă se înțelege evenimentul, care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului (leziune, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicație acută profesională.), ca urmare a acțiunii unor factori de risc propriu din sistemul de muncă, provocînd pierdere temporară a capacității de muncă, invaliditate sau decesul salariatului survenit în timpul:

- îndeplinirii sarcinii de muncă;
- înainte de a începe lucru sau după terminarea lucrului, când salariatul se deplasează, în timp util pentru acesta, de la intrarea în incinta organizației pînă la locul de muncă și invers, când își schimbă îmbrăcămînteta personală, echipamentul individual de protecție, preia sau predă schimbul;
- pauzelor stabilite, când angajatul se află în laborator, sau la locul de muncă, precum și în timpul frecventării încăperilor sanitaro-igienice, sau auxiliare;
- deplasarea de la lucru și invers cu transportul oferit de întreprindere în timpul îmbarcării sau debarcării din acest mijloc de transport; deplasarea salariatului încadrat, pînă la locul de muncă organizat în afara teritoriului întreprinderii, pînă la o altă întreprindere pentru îndeplinirea unei sarcini de muncă în timpul util pentru aceasta și pe ruta obișnuită de deplasare cu mijlocul de transport utilizat;
- acțiunii întreprinse din proprie inițiativă pentru prevenirea sau înlăturarea unui pericol sau pentru salvarea altui salariat de la un pericol;

40. În caz, dacă sa produs vătămarea violentă a organismului salariatului în ziua de lucru a acestuia, la locul de muncă pe teritoriul întreprinderii, ca urmare a unei activități, care nu are legătură cu îndeplinirea sarcinii de muncă (joacă, încăierare, consumarea băuturilor alcoolice sau a drogurilor, folosirea mijloacelor de producție în scopuri personale, comiterea unui furt din avutul întreprinderii), se consideră **accident în afara muncii**.

IX. Măsurile de prevenire a avariilor, exploziilor, incendiilor. Obligațiile și acțiunile angajatului în caz de avarie, explozie, incendiu. Metodele de aplicare a mijloacelor de stingere a incendiilor din dotare, de protecție de securitate și de semnalizare, locurile amplasării lor

41. Măsurile de prevenire a avariilor, exploziilor, incendiilor sunt:

- întreținerea ordinii în laborator și la locul de muncă;
- eliberare trecerilor și acceselor la echipamentele de muncă, mijloacele de stingere a incendiilor;
- ținerea sub pază a substanțelor nocive, precursorilor, substanțelor ușor inflamabile;
- respectarea de către angajații laboratorului a regulilor de protecție la efectuarea lucrărilor cu acizi concentrați și baze, substanțe nocive, precursori;
- asigurarea și întreținerea mijloacelor de stingere a incendiilor la nivelul necesar;
- existența unui plan de evacuare și pregătire adecvată a mijloacelor de evacuare în caz de explozii, incendii;
- executarea la timp a lucrărilor preventive planificate la obiectele cu pericol de incendiu;

42. Mijloacele primare de stingere a incendiilor sînt:

- extinctoarele
- nisipul;
- apa;
- plapumă de pîslă și alte obiecte, care se aplică pe obiectul de ardere.

43. La apariția incendiului este urgent chemată echipa de pompieri la telefonul 901, iar personalul de deservire împreună cu echipa benevolă de stingere a incendiului încep lichidarea incendiului și evacuarea personalului, valorilor materiale, conform planului de evacuare, care este afișat în fiecare încăpere a laboratorului.

ELABORAT:

Șef Laboratorul ape uzate

Iulia Tataru

COORDONAT:

**Șef Departamentul asigurarea
calității control și reglementare**

Arcadie Rusnac

**Șef Serviciu sănătate, securitate în
muncă și protecție civilă**

Sergiu Pîslaru